

надання можливості проходження студентами вищих навчальних закладів виробничої практики, не дбають про співпрацю з навчальними закладами.

Також можна констатувати те, що правила надання освітніх послуг диктує не вищий навчальний заклад, а студент, який оплачує своє навчання за контрактом, таким чином він зберігає кадровий склад навчального закладу. Зрозуміло, що таке становище призведе до втрати конкурентних позицій українських вищих навчальних закладів на світовому ринку.

Ще однією проблемою взаємодії ринку праці та освітніх послуг є невідповідність умов праці, запропонованих роботодавцями, потребам випускників. Низький рівень заробітної плати, несвочасна її виплата або ж виплата у вигляді натуроплати; низька транспортна доступність робочих місць; відсутність житла; невідповідність умов праці законодавчо встановленим нормативам (надмірна тривалість робочого часу, нестандартний графік роботи, несплата лікарняних, відсутність відпусток), все це ускладнює підбір роботодавцями робочої сили безпосередньо з-поміж випускників [4].

Вирішення перелічених проблем на ринку освітніх послуг та на ринку праці сприятиме покращенню професійного навчання та профорієнтації населення України. Відповідно кожен громадянин зможе реалізувати конституційне право на вільно обрану працю та достойну винагороду.

Література:

1. *Вища освіта України – європейський вимір: стан, проблеми, перспективи // Інформ-аналіт. матеріали підсумкової колегії Міністерства освіти і науки України 21 березня 2008 року. – 103 с.*
2. *Держкомстат України : стат. бюл. за січень–червень 2015 року. – К., 2008. – 268 с.*
3. *Петрова Т. Ринок освітніх послуг і ринок праці: проблеми взаємозв'язку та взаємодії // Україна: аспекти пр.– 2006.– № 34.– С. 3–7.*
4. *Прохоровська С.А. Роль освітньо-професійної підготовки у розвитку трудового потенціалу регіону /С.А. Прохоровська // Формування ринкової економіки: [зб. наук. праць]. – Спец. вип.: у 2 т. Т. 2. Праця в XXI столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток. – К.: КНЕУ, 2012. – С. 295–303*

5. *Ринок праці України в 2015 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>*

Пунь Олег
ст. гр. ЕППМ-11,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., старший викладач кафедри економіки
підприємств та корпорацій Бабій П. С.)

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМТВА

У сучасних вітчизняних реаліях ведення бізнесу існує безліч підприємств, що знаходяться у кризових ситуаціях та потребують активного впровадження антикризових заходів. Виробничо-господарська діяльність українських підприємств є ефективною тоді, коли вони вчасно та адекватно реагують на динамічне ринкове середовище, зберегти позиції у якому, підприємства можуть лише за умови ефективного управління, основною функцією якого є комплексний фінансовий аналіз їх господарської діяльності. Забезпечення фінансової стійкості підприємства та його стабільного розвитку є однією з важливих складових фінансового аналізу та функцій управління.

Як відомо фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, при якому воно вільно управляючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного та раціонального їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-господарської діяльності, а також витрати на його розширення і оновлення. Фінансова стійкість тісно пов'язана з перспективною платоспроможністю. Аналіз фінансової стійкості дозволяє визначити фінансові можливості підприємства [1, с. 51]. Саме тому своєчасне виявлення недоліків діяльності підприємства і попередження його банкрутства є важливим аспектом діяльності кожного суб'єкта господарювання і підтверджує доцільність подальших досліджень в цьому напрямку.

Питання оцінки фінансового стану, зокрема стійкість підприємств, розглядалися у працях таких науковців, як Л. Лігоненка, А. Воронкової, І. Балабанова, В. Ковальова, В. Артеменка, Л. Гіляровської, В. Радіонової, А.

Шеремети, Д. Ірвіна. У роботах зазначених вчених висвітлений інструментарій дослідження фінансової стійкості підприємств. Ми погоджуємося із думкою науковців, але висвітливо своє бачення щодо питання формування цілісного процесу управління фінансовою стійкістю підприємств у сучасних умовах, що поглиблює актуалізацію дослідження у даному напрямку.

Значна кількість наукових розробок пов'язана із пошуком внутрішніх джерел забезпечення фінансової стійкості підприємства. Сьогодні мало вивченими залишаються проблеми впливу зовнішнього середовища на встановлення фінансової стабілізації. Виникає необхідність у розробці механізмів фінансової стабілізації не тільки на мікро рівні, але й окремого сектору економіки.

У практиці оцінки фінансового стану підприємства застосовують систему показників, що характеризують [2]:

- ефективність та інтенсивність використання капіталу, його наявність та розміщення;
- фінансову незалежність підприємства та ступінь його фінансового ризику;
- оптимальність структури джерел формування оборотних активів;
- платоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства;
- резерви фінансової стійкості та ризик банкрутства підприємства.

На нашу думку, розроблена методика Балабановим І. [3], що базується на визначенні поетапної інтегральної оцінки фінансової стійкості підприємств є актуальною. У ній передбачено:

- визначення основних векторів оцінки;
- вибір окремих фінансових коефіцієнтів та визначення для кожного із них нормативного значення;
- встановлення вагомості окремих коефіцієнтів;
- формування узагальнюючих показників та інтегрального показника фінансового стану підприємства, що враховує усі аналітичні напрямки.

Даний підхід дає можливість комплексно оцінити фінансовий стан підприємства за допомогою інтегрального показника, що може отримати фактичний та нормативний вид, у залежності від виду використовуваних узагальнюючих показників при його обчисленні. Ця методика у повному обсязі враховує сучасні вимоги та особливості діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Отож, узагальнюючи викладений матеріал, можна зробити висновок про те, що фінансова стабільність підприємства є однією особливою характеристикою його фінансового стану. Незадовільний фінансовий стан підприємства є причиною неплатоспроможності. Це може призвести до непередбачуваних втрат і до неотримання бажаного фінансового результату та навіть банкрутства. Тому у кризових умовах підприємство буде здатне досягти фінансової стабільності у випадку забезпечення фінансової рівноваги у довгостроковому періоді й ліквідації поточної неплатоспроможності.

Література:

1. Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства //Актуальні проблеми економіки. - 2015. - №2. – С. 51-56.
2. Бондарева А. Аналіз фінансового стану підприємства. Різні методики та підходи // Наукові записки. Серія: економіка. – 2008 р.
3. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование хозяйствующего субъекта. – 2-е изд., доп. - М.: Финансы и статистика, 2004.-208 с.

Рабець Василь
ст. гр. ЕППМ-11,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
економіки підприємств і корпорацій Груб'як С.В.)

ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови ринкової економіки вимагають від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції та